

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

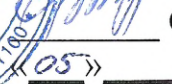
ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту,
архітектури, будівництва та землеустрою
д.арх., професор

 Вадім ВАДИМОВ
«20» 05 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,
Ректор

 Олена ФІЛОНІЧ
«05» 06 2026 р.



**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ**

Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво

Спеціальність: G17 Архітектура та містобудування

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Освітня кваліфікація : Доктор філософії з архітектури та
містобудування

Програма ухвалена на засіданні вченої ради ННІ архітектури, будівництва
та землеустрою (протокол № 17 від 20.05.2026)

Полтава, 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом до аспірантури Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для підготовки докторів філософії здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково технічну діяльність» та «Про академічну доброчесність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. №261 (зі змінами згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 р. №502), Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.02.2026 року №373; Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2026 році, затверджених Вченою радою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» 04.05.2026р., протокол №6 (далі – Правила прийому).

Фахове вступне випробування в аспірантуру зі спеціальності G17 «Архітектура та містобудування» складається з перевірки знань вступників в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності G17 «Архітектура та містобудування».

Особам, які вступають до аспірантури для підготовки із спеціальності, віднесеної до іншої галузі знань (спеціальності) призначають додаткові вступні випробування.

Мета фахового вступного випробування – визначення рівня знань та навичок вступників в аспекті їх здатності до набуття в аспірантурі умінь з продукування нових ідей, розв'язання технічних задач у галузі архітектури та містобудування, оволодіння методологією наукової педагогічної діяльності

2. ЕТАПИ ТА ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається з тестової перевірки знань абітурієнтів, яка охоплює наступні тематики:

- теорія архітектури;
- історія архітектури;
- архітектура будівель та споруд;
- містобудування;
- дизайн архітектурного середовища

Проведення фахового вступного випробування ґрунтується на таких принципах:

- уніфікація методики та умов проведення фахового випробування;
- забезпечення інформаційної та психологічної підготовки вступників до фахового випробування;
- зв'язок внутрішнього університетського контролю з галузевою системою атестації та ліцензування фахівців;
- дотримання вимог секретності при використанні чи зберіганні матеріалів діагностики.

3. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тестові завдання складаються на основі фахових дисциплін підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Тестові завдання мають закриту форму й містять чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна – вірна.

Загальна кількість тестових завдань складає 45.

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Вступник вносить в бланк для відповідей свої реквізити та на протязі 60 хвилин (одна астрономічна година) відповідає на тестові завдання стандартного білету.

5. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ

Фахове вступне випробування у формі тестів оцінюються за стобальною шкалою (від 100 до 200). Перевірка тестових завдань здійснюється за ключем.

Загальна оцінка знань визначається сукупністю правильних відповідей. Мінімальна кількість балів (100 балів) призначається за п'ять правильних відповідей, кожна наступна правильна відповідь має вагомість одного тестового завдання 2,5 бала.

Вступник, який дав правильну відповідь на менше ніж п'ять тестових завдань, вважаються таким що не склав фахове вступне випробування та позбавляються права участі в конкурсі на зарахування до аспірантури.

Таблиця критеріїв оцінювання знань за стобальною шкалою

Кількість правильних відповідей	Бали	Кількість правильних відповідей	Бали
1-4	не склав	25	150
5	100	26	152,5
6	102,5	27	155
7	105	28	157,5
8	107,5	29	160
9	110	30	162,5
10	112,5	31	165
11	115	32	167,5
12	117,5	33	170
13	120	34	172,5
14	122,5	35	175
15	125	36	177,5
16	127,5	37	180
17	130	38	182,5
18	132,5	39	185
19	135	40	187,5
20	137,5	41	190
21	140	42	192,5
22	142,5	43	195
23	145	44	197,5
24	147,5	45	200

6. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробовування проводиться шляхом виконання тестових завдань, до складу яких входить комплекс питань з таких тематик:

- теорія архітектури;**

Архітектура і природа, природне середовище і природні чинники в архітектурі. Архітектура і суспільство, соціальна і економічна обумовленість архітектурної і містобудівної діяльності.

Принципи архітектурної композиції. Засоби гармонізації архітектурної форми (тектоніка, ритм, пропорційність, масштабність, організація освітлення, колір і фактура поверхонь і тому подібне). Поняття стилю і його еволюція. Проблеми традицій і новаторства, національного і інтернаціонального в архітектурі.

- історія архітектури;**

Архітектурні епохи і напрями. Формування історичних стилів. Генезис і еволюція архітектурних форм, планувальні та об'ємно-просторові закономірності їх формування. Особливості планувальної і просторової організації, композиційні і художні особливості. Типологічні особливості будівель. Композиційні прийоми. Тектонічні особливості споруд. Розвиток архітектури в XX ст.: конструктивізм, неостилі, модернізм, постмодернізм, хай-тек. Розвиток архітектурного формоутворення. Етапи, закономірності і особливості розвитку світової архітектури. Особливості побудови об'ємно-просторових композицій.

- архітектура будівель і споруд;**

Створення оптимальних умов для здійснення соціальних, функціональних, духовних і естетичних потреб людини і суспільства. Методологічна система вивчення будівель і споруд. Проблеми архітектурно-художньої композиції будівель. Вплив традицій на об'ємно-планувальні і конструктивні структури будівель і споруд. Вплив функціональних і технологічних процесів, фізіологічних і психологічних чинників на формування внутрішніх просторів. Функціональні частини будівель та розміри приміщень. Економічні чинники і їх зв'язок з об'ємно-просторовим, конструктивним і естетичним рішенням будівель і споруд.

- містобудування;

Розвиток поселень і територій в контексті стійкого розвитку. Оптимізація використання територій міських і сільських поселень, приміських зон. Соціальні, економічні, екологічні обґрунтування містобудівних рішень. Підвищення ефективності містобудівних рішень. Шляхи формування і розвитку містобудівних утворень. Реконструкції і модернізації містобудівних утворень. Принципи і прийоми містобудівної композиції.

- дизайн архітектурного середовища;

Класифікація систем дизайну. Дизайн внутрішніх просторів. Міський дизайн. Ландшафтний дизайн. Формування архітектурного середовища: ергономічні, екологічні, соціально-психологічні, та ін. аспекти. Гармонізація архітектурного середовища. Світло-тіньовий та колірний дизайн внутрішніх і урбанізованих просторів. Монументально-декоративне і декоративно-прикладне мистецтво. Предметне наповнення внутрішніх і урбанізованих просторів. Фітодизайн, аквадизайн і інформаційний дизайн внутрішніх і урбанізованих просторів. Ландшафтна архітектура. Формування екологічно стійких культурних ландшафтів. Основи ландшафтної композиції. Прийоми формування просторів міських і сільських поселень, що озеленюють території.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019-К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. - (Державні будівельні норми).
2. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Третяк Н.А. Територіально-просторове планування: базові засади теорії, методології, практики: монографія. За заг. ред. А.М. Третяка. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. 142 с.
3. Гончаренко М.Ф., Горбач Л.М. Сталий розвиток: сучасна парадигма, реалії і перспективи: монографія. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2025. 372 с.
4. Савйовський В.В. Реконструкція будівель і споруд / В.В. Савйовський. - К.: Ліра-К, 2020. -320 с.
5. Савйовський В.В. Термомодернізація будівель/ В.В. Савйовський. - К.: Ліра-К, 2021. -278 С.
6. Бойко Х.С. Типи будинків та архітектурні конструкції: навчальний посібник /Х.С. Бойкою -Трете видання, зі змінами та доповненнями. -Львів : Видавництво Львівсько'ї політехніки, 2021. -224 с.
7. Планування та забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. -Офіц. вид. -К. : Мін-регіон Укра'їни, 2019. -183 с. -(Державні будівельні норми).
8. Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій : ДБН Б.2.2-5:2011 (із зміною №1, №2, №3). - Офіц. вид. - [Чинні від 2022-09-01]. -К. : Міністерство розвитку громад та територій Укра'їни, 2022. -IV, 46 с. - (Державні будівельні норми).
9. Громадські будинки та споруди. Основні положення: ДБН В.2.2-9:2018 (із Зміною № 1). - Офіц. вид. - [Чинні від 2022-09-01]. -К. : Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. - V, 43 с. - (Державні будівельні норми).
10. Житлові будинки. Основні положення: ДБН В.2.2-15:2019 (із Зміною №1). - Офіц. вид. - [Чинні від 2022-09-01]. - К. : Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. -IV, 47 с. - (Державні будівельні норми).

11. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення: ДБН В.2.2-40:2018 (із Зміною № 1). - [Чинні з 2022-09-01] - Офіц. вид. -К. : Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. -V, 67 с. -(Державні будівельні норми).
12. Конструкції будинків і споруд. Теплова ізоляція будівель: ДБН В.2.6-31:2021 - Офіц. вид. -К. : Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. - III, 23 с. - (Державні будівельні норми України).
13. Пожежна безпека об'єктів будівництва: ДБН В.1.1-17:2016. -Офіц. вид. - К. : Мінрегіон України, 2017. -44 с. - (Державні будівельні норми).

Проректор з наукової роботи



Олена СТЕПОВА

Завідувач аспірантури



Володимир ІЛЬЧЕНКО

Гарант освітньої програми



Володимир НІКОЛАЄНКО